

Gemeente Renkum

Verantwoordelijk team
Concernstaf

Nummer
9

Kenmerk
163871

Raad d.d.
02-11-2022

Paragraaf begroting
3

Portefeuillehouder
A.M.J. (Agnes) Schaap

Steller
S.P.T. (Sjoerd) van der Meer

Datum
16 september 2022

Onderwerp
Startnotitie Bestuurlijke toekomst
Gemeente Renkum

Geadviseerd besluit

De *Startnotitie Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum* vast te stellen en het college de opdracht te geven om uitvoering te geven aan de daarin benoemde stappen om de keuze door uw raad voor een toekomstscenario voor te bereiden.

Toelichting op beslispunten

Als gemeente worstelen we al een tijd met het in stand houden van de voorzieningen voor onze inwoners en voor medewerkers van de gemeentelijke organisatie. In het najaar van 2020 hebben we dan ook in de meerjarenbegroting opgenomen dat we willen werken aan een duurzaam toekomstperspectief. Gezien de opgaven binnen het lokaal bestuur, de aanhoudende kwetsbare financiële situatie en de grote onzekerheid van ieder toekomstperspectief, hebben uw raad en het college de afspraak gemaakt om te investeren in onze bestuurscultuur, en te onderzoeken welke mogelijkheden en onmogelijkheden er zijn om onze gemeente toekomstbestendig te organiseren.

Het doel van dit onderzoek was om toekomstscenario's in beeld te brengen voor onze gemeente, waarbij minimaal het huidige dienstverlening- en voorzieningenniveau voor de inwoners van onze gemeente langdurig kan worden gewaarborgd. In mei 2021 hebben we bureau Berenschot de opdracht gegeven om aan de slag te gaan met dit onderzoek naar onze bestuurskracht en scenario's voor de toekomst.

In januari 2022 heeft Berenschot de resultaten van het onderzoek opgeleverd. De algemene conclusie daarbij was dat onze bestuurskracht op dit moment niet overhoudt. In het rapport werd dan ook een tweeledig advies meegegeven. Het eerste is dat we direct aan de slag kunnen gaan met een aantal optimalisatiemogelijkheden die we als zelfstandige gemeente kunnen realiseren. Tegelijkertijd en parallel aan die optimalisaties is het daarnaast nodig om focus aan te brengen in het langetermijnperspectief voor onze gemeente.

Wat betreft het laatste, worden in het onderzoeksrapport vijf toekomstscenario's beschreven waarmee we onze bestuurskracht kunnen vergroten, inclusief bijbehorende consequenties voor inwoners, bestuur en organisatie:

- Blijven investeren in de huidige organisatie.
- Een lichte/ strategische samenwerking met één of meerdere partners.
- Een combinatie van een regie-organisatie met centrumgemeente.
- Een ambtelijke fusie met één of meerdere gemeenten.
- Het vormen van een nieuwe gemeente door herindeling.

In de raadsvergadering van januari 2022 heeft uw raad het onderzoeksrapport behandeld en wat betreft de toekomstscenario's besloten om:

- Het college opdracht te geven om voorbereidingen te treffen, zodat de nieuwe raad voor het zomerreces 2022 het gesprek kan starten over de toekomstscenario's.
- De nieuwe raad te adviseren om zo mogelijk voor het einde van 2022 een keuze te maken voor een nader uit te werken/ onderzoeken toekomstscenario.

Het treffen van deze voorbereidingen is wat anders gelopen, onder andere omdat de toekomstscenario's in eerste instantie als thema waren opgenomen in de Raadsagenda. In de raadsvergadering van juni 2022 is echter besloten dat het gelet op de planning wenselijk is om het thema weer terug te leggen bij uw college. Dat betekent dat de voorbereidingen voor het traject later zijn gestart.

In de bijgevoegde *Startnotitie Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum* wordt beschreven hoe het 'gesprek' over de toekomstscenario's wordt vormgegeven en welke stappen genomen worden zodat uw raad in het voorjaar van 2023 een keuze kan maken voor een toekomstscenario.

Beoogd effect

De startnotitie beschrijft het traject om te komen tot een keuze door uw raad voor een toekomstscenario die het beste richting geeft aan de ontwikkeling van het bestuur en de organisatie op de langere termijn, waardoor tenminste het huidige dienstverlening- en voorzieningenniveau voor onze inwoners langdurig wordt gewaarborgd.

Kader

Zoals genoemd, heeft uw raad het college de opdracht gegeven om voorbereidingen te treffen, zodat de nieuwe raad voor het zomerreces 2022 het gesprek kan starten over de toekomstscenario's.

Argumenten

Het aan de slag gaan met bestuurlijke toekomst van Renkum is nog altijd even actueel en noodzakelijk om het dienstverlening- en voorzieningenniveau voor onze inwoners langdurig te waarborgen. De omvang en complexiteit van de bestuurlijke opgaven wordt steeds groter. Onze eigen veerkracht en wendbaarheid is daarmee een voortdurend aandachtspunt. Daarnaast is het traject ook van belang om richting te geven aan de ontwikkeling van de organisatie op de langere termijn.

De eerste stap in het vervolgproces om te komen tot een keuze voor een toekomstscenario is het ter besluitvorming voorleggen van de bijgevoegde startnotitie

Onderwerp

Startnotitie Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Datum

16 september 2022

Kenmerk

163871

Pagina

2 van 4

aan de raad. Het doel van de startnotitie is om overeenstemming te bereiken over de aanpak en het eindresultaat van het traject. Met de startnotitie wordt ook voldaan aan de opdracht die door uw raad bij het college is neergelegd om voorbereidingen te treffen om het gesprek te starten in de raad over de toekomstscenario's.

Kanttelingen

Geen.

Draagvlak

Het traject heeft tot doel het waarborgen van minimaal het huidige dienstverlening- en voorzieningenniveau voor onze inwoners. Daarmee zou er draagvlak moeten zijn in de samenleving voor het doorlopen van het traject.

De keuze voor een toekomstscenario kan echter gevolgen hebben voor de eigenheid en identiteit. Vandaar dat we ook onze inwoners en andere stakeholders willen raadplegen in dit traject. Het gaat er daarbij vooral om dat stakeholders aangeven wat zij belangrijk vinden en wat een toekomstscenario naar hun mening moet opleveren. Het gaat over de vraag aan welke aspecten in het afwegingskader zij de meeste waarde hechten.

Aanpak/ Uitvoering

In de startnotitie staan de stappen beschreven die worden genomen opdat de raad in het voorjaar van 2023 een keuze kan maken voor een toekomstscenario.

Communicatie

Een communicatieplan over hoe we gaan communiceren over het traject wordt nog opgesteld en vervolgens afgestemd met de raad.

Financiële consequenties

De kosten voor het traject worden geraamd op €70.000. In deze raming zijn opgenomen het inwinnen van extern advies en het raadplegen van onze inwoners. De daadwerkelijke kosten voor het traject worden duidelijk bij het opvragen van offertes hiervoor op basis van deze startnotitie.

Op basis van ambtelijk vooroverleg met de Provincie Gelderland, is het de verwachting dat de Provincie ook voor dit traject een groot deel van de kosten zal subsidiëren. Het gemeentelijk aandeel in de kosten wordt meegenomen in de Voorjaarsnota 2023.

Juridische consequenties

Hoewel de uitkomsten van het traject ongetwijfeld juridische consequenties zullen hebben, heeft het vaststellen van deze startnotitie dat niet.

WMO-aspecten

Niet van toepassing.

Gezondheid

Niet van toepassing.

Onderwerp

Startnotitie Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum

Datum

16 september 2022

Kenmerk

163871

Pagina

3 van 4

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Effect op vermindering regeldruk

Geen.

Alternatieven

De startnotitie stelt een aanpak voor waarmee uw raad kan komen tot een keuze voor een toekomstscenario. Het traject kan ook op een andere wijze vorm worden gegeven, uiteraard zolang hiermee uitvoering wordt gegeven aan hetgeen uw raad heeft besloten in januari op basis van het onderzoek naar de bestuurskracht van Renkum.

Bijlage

- Startnotitie Bestuurlijke toekomst Gemeente Renkum